

BROBYGGER-PROJEKT

DSF og Dansk Musikerforbund har præsenteret kulturministeren for et uddannelses- og brobyggerprojekt for kunstnere.

VÆRKSTED FOR OPERA

I Operaværkstedet bliver der arbejdet med nye måder og redskaber for både sangerne og for de dansere og skuespillere, der instruerer sangerne.

ANMELDERENS DOM

Hvorfor er det lettere at skrive en negativ anmeldelse, og hvad betyder anmeldelser for skuespillere og publikum? Læs tema om anmeldelsens anatomi.

JANUAR 2009 #01

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

DR STOPPER KONGELIGE OPERATRANSMISSIONER

KRÆVER MINDRE BETALING TIL KUNSTNERNE FOR RETTIGHEDER

TEATER-ROKADE I KØBENHAVN

An Evening With Jason Robert Brown & Scandinavian Friends

EN MUSICALSK BEGIVENHED UDEN FOR KATEGORI!

DET DANSKE MUSICALAKADEMIS EFTERUDDANNELSE giver nu mulighed for at 12 musicalperformere/sangere kan komme på kursus og lave koncert med den amerikanske Tony Award vindende komponist Jason Robert Brown og hans band Cacussian Rythm Kings.

HVOR: Kurset finder sted på Det Danske Musicalakademi Fredericia over 4 dage. 5. dag rykkes til København, hvor der er koncert om aftenen på et spillested. Der bliver muligvis også tale om en ekstra koncert på 6. dag.

HVORNÅR: 16.-20.3. Mandag til torsdag 10-16 i Fredericia. Fredag 11-17 & 20-? i København.

HVOR MEGET: 4.000 kr.
Bemærk: Hvis du melder dig ind på efteruddannelsen, får du 1.500 kr. i rabat på alle kurser, du deltager i et år frem. Indmeldelse koster 500 kr.

HVEM: Professionelle musicalperformere, sangere, skuespillere mv. Kurset udbydes også i Sverige.

HVORDAN: Tilmelding og spørgsmål til Lisbet Larsen på lisbet@musicalakademiet.dk eller telefon 7591 5330.

JANUAR 09:

4

SLUT MED KONGELIG OPERA

Danmarks Radio vil ikke længere betale den samme pris som hidtil for kunstnernes rettigheder i forbindelse med transmissioner af opera fra Det Kgl. Teater. Vi har ikke pengene, siger DR. Vi vil have betaling for vores rettigheder, lyder det fra kunstnerne. **s. 4**

KULTUR OG ERHVERV

DSF, Dansk Musikerforbund og Artlab har udviklet et kunstnerprojekt, der skal bygge bro mellem kultur og erhvervsliv og hjælpe kunstnerne til mere relevant arbejde. Projektet er blevet præsenteret for kulturministeren. **s. 6**

KØBENHAVNSK KABALE

Der er stadig udeståender i den store teaterkabale i det københavnske teaterliv. Sceneliv har taget en foreløbig snak med en række af de involverede teatre. **s. 9**

OPERA I VÆRKSTEDET

I Operaværkstedet bliver der taget chancer og prøvet nye ting i trygge rammer, når en stribe operasangere løbende bliver instrueret af enten sangere, dansere eller skuespillere. **s. 14**

INKLUSION PÅ DAGSORDENEN

Det var ikke kulturlivets og mediernes arbejdsgivere, der bød ind med visioner og planer for en større inklusion i medier og kulturliv, da der blev holdt konference om emnet. **s. 18**

ANMELDERENS PEN

Hvorfor er det hurtigere og lettere at skrive en negativ anmeldelse. Læs vurderingen fra både kommunikationsforskeren og anmelderen selv. **s. 21**

DR DROPPER KONGELIG OPERA

PÅVENØJE på Den Kongelige Opera med bla. Inger Dam-Jensen og Andreas Scholl. Foto: Thomas Petri

DER ER INDTIL VIDERE KUN GENUSENDELSE AF TIDLIGERE OPERAER FRA DET KGL. TEATER PÅ PROGRAMMET HOS DR I 2009. VI HAR IKKE RÅD, SIGER DR, DER MENER AT KUNSTNERNE MÅ GÅ MED TIL MERE FLEKSIBLE AFTALER. VI SKAL IKKE AFGIVE VORES RETTIGHEDER, FORDI DR HAR ØKONOMISKE PROBLEMER, SIGER OPERASANGERNE OG DSF.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

■ Danmarks Radios operatransmissioner fra Det Kgl. Teater er stille og roligt – og uden den store opmærksomhed – blevet færre. I 2009 er der indtil videre udelukkende genudsendelser på programmet – ingen nye operaopsætninger fra nationalscenen.

Humlen er, at DR ikke vil betale den samme pris for transmissioner som hidtil, og derfor har teatret og DR i øjeblikket ingen aftale om transmissioner.

"DR vil fortsat gerne bidrage til, at Det Kgl. Teaters operaforestillinger kommer ud til alle danskere. Men vores musiktransmissioner blev sidste år ramt af store besparelser, og der

er helt generelt færre penge at producere musik for. Så hvis Det Kgl. Teater, kapellet og operaen skal i DR's medier, så må de gå til en billigere pris. Vi har ikke de samme penge som tidligere."

"Jeg synes, at det er meget kedeligt, hvis Det Kongelige Kapel og Operaen ikke er til stede i vores sendeflade. Det er så vigtig en aktivitet, at de burde være der. Vi har forsøgt at få en forhandling i gang, men er blevet mødt af en lukket dør fra nogle af kunstnergrupperne" siger Hans Peter Larsen, musikredaktør og medlem af chefredaktionen i DR.

Den hidtidige pris har udelukkende dækket kunstnernes

rettigheder. Den er for operasangerne bestemt i overenskomsten mellem Dansk Skuespillerforbund og Det Kgl. Teater, og den kan ikke bare fraviges.

På Det Kgl. Teater siger operachef Kasper Bech Holten, at teatret netop derfor ikke har nogen mulighed for at gå ned i pris – eftersom det er en betaling for kunstnernes rettigheder.

"Vi tjener ikke på det. Og vores eneste handlemulighed kunne være selv at betale kunstnerne, for at teatret kan komme i DR. Men det vil vi altså ikke. Det er ikke det, vi får vores penge til. De skal bruges til at lave kunst på scenen, siger operachefen, der er meget ærgerlig over den nuværende situation.

PUBLIC SERVICE FORPLIGTELSE

"Det har stor betydning at ny dansk opera bliver transmitteret og dokumenteret på denne måde. Det kan være nye værker, skrevet og uropført på Det Kgl. Teater, som så ikke vil være at finde på noget elektronisk medie. Dertil kommer, at befolkningen bør have kendskab til den nationale opera – vi betaler jo alle sammen til den. Og endelig betyder det også noget for os, at DR laver transmissioner, som kommer ud i det europæiske EBU-samarbejde, så vi bliver set i hele Europa. Det er vigtigt for os, når vi skal trække udenlandske kunstnere til," siger han.

DR sender stadig opera i radioen hver lørdag på P2 og DR Klassisk sender opera hver tirsdag. I langt de fleste tilfælde har der dog i 2008 været tale om udenlandske transmissioner, som de europæiske radiofonier udveksler uden ekstra omkostninger – fordi de er betalt i hjemlandet og igennem det generelle EBU-medlemskab.

"Det betyder, at vores lyttere får masser opera af høj kvalitet hver uge. Det er jo transmissioner fra 'The Met' og europæiske operascener med de største verdensstjerner. Men jeg mener, at vi som Danmarks Radio har en særlig opgave i at udbrede dansk musik og danske kunstnere til vores lyttere og seere. Så vi har bestemt viljen til at sende opera fra Det Kgl. Teater, vi har bare brug for en fornyet og mere fleksibel aftale, hvor vi også gerne vil inddrage andre aspekter end kroner og ører."

I Dansk Skuespillerforbund (DSF) afviser direktør Mikael Waldorff, at kunstnerne skulle gå ned i løn, fordi DR ikke længere vil betale dem for deres rettigheder ligesom hidtil.

"Vi er i DSF meget åbne i forhold til nye platforme og medier og laver løbende meget fleksible aftaler på nye områder. Men DR's operatransmissioner er altså ikke nogen ny aktivitet eller et nyt medie, og kunstnerne skal ikke opgive deres rettigheder, fordi DR ikke længere vil betale for dem."

Ifølge musikredaktør Hans Peter Larsen kan det værste tænkelige scenarie være, at der ikke længere er opera fra Det Kgl. Teater i DR, når man har sendt de sidste genudsendelser, ifølge den aftale, som nu er udløbet. Til det siger Mikael Waldorff:

"Det er DR's ansvar, hvis vi ender der. Den nye bestyrelsesformand Michael Christiansen har jo netop ved sin tiltræden fremhævet DR's public service forpligtelse, og hvis det ikke er public service at udbrede opera fra nationalscenen, så ved jeg ikke, hvad der er."

VI FØLER OS TIL GRIN

Også sangerne på Det Kgl. Teater er kede af at blive, det som formanden for solistforeningen, Gitta Maria Sjöberg, kalder 'hemmeligholdt'.

"Vi føler, at vi er lidt til grin, fordi vores værker ikke bliver

sendt i DR. Vi laver et kæmpe arbejde, Det Kgl. Teater har et fantastisk ensemble og laver gode opsætninger, og så er der ikke nogen opbakning – vi kommer ikke ud til befolkningen. Det er ligesom at være amputeret."

Hun mener, at DR har en pligt til at formidle den opera, der laves på den danske nationalscene.

"Danmarks Radio er et statsstøttet medie, og Operaen er en kæmpe satsning fra statens side. Vi har jo fået et på mange måder fantastisk operahus. Det er jo ikke meningen, at den kultur, vi laver her, skal være uopnåelig og svær at få fat i. Når der er så gode sangere og forestillinger, som der er, så forstår jeg det simpelthen ikke, især når man ser, hvad man kan se af amatørprogrammer på tv."

Det får dog ikke formanden for solistforeningen til at sige farvel til betalingen for rettighederne i forbindelse med transmissioner.

"Nej, jeg synes ikke, vi skal lade os presse og udnytte som kunstnere, fordi Danmarks Radio ikke kan eller vil betale det, de altid har betalt."

Hendes operachef Kasper Bech Holten siger, at det i hvert fald ikke er teatrets opgave at presse kunstnerne til en anden ordning end den hidtidige. Desuden mener han ikke, at det kan være rigtigt, at DR pludselig slet ingen penge har til at transmittere kongelig opera.

"Argumentet om, at 'vi har ingen penge', er ikke gangbart. Jeg ved godt, at de skal spare. Men hvis der så er de halve penge, så må man jo lave det halve. Det andet, hvor man helt er stoppet, kan godt virke som en måde at presse kunstnerne på."

DR's bestyrelsesformand og tidligere teaterchef på Det Kgl. Teater, Michael Christiansen, ønsker ikke at kommentere sagen om DR's operatransmissioner, herunder om DR lever op til sin public service forpligtelse, fordi det ikke er et bestyrelsesanliggende. ■

Både operasanger Gitta Maria Sjöberg og operachef Kasper Bech Holten mener, at det er problematisk, at DR ikke længere transmitterer nye operaopførelser fra Det Kgl. Teater. Foto: Martin Mydtskov Rønne og Miklos Szabo

BROBYGGERMODEL FOR KUNSTNERE

DANSK SKUESPILLERFORBUND, DANSK MUSIKERFORBUND OG ARTLAB HAR UDVIKLET EN UDDANNELSES- OG BROBYGGERMODEL, DER KAN SKABE ØGET RELEVANT BESKÆFTIGELSE FOR KUNSTNERE. KULTURMINISTEREN ER NETOP BLEVET PRÆSENTERET FOR IDEEN.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

INSPIRERET AF HOLLANDSK MODEL

Brobyggerprojektet er inspireret af et hollandsk projekt 'Kunstenaars & Co', som går ud på at udvide kunstnernes selvforsørgelse. Her får kunstnere med lav indtægt en midlertidig støtte, imens de uddanner sig og arbejder på at brede deres arbejdsområde ud til områder uden for det rent kunstneriske arbejde.

I Holland er ansvarsområdet for kunstnere og deres beskæftigelse delt imellem deres 'kulturministerium' og 'beskæftigelsesministerium'. Beskæftigelsesministeriet står for afgrænsningen af kunstnergruppen, mens kulturministeriet står for uddannelsen og opkvalificeringen.

Kunstenaars samlede omsætning ligger på 8-10 mio. Euro om året. 60 procent af støtten til projektet kommer fra staten, og 40 procent fra bl.a. EU, kommuner og virksomheder.

Kulturminister Carina Christensen skal turde tage et ansvar for at sikre eksistensen af et kunstnerisk arbejdsmarked samt udvikle de beslægtede arbejdsmarkeder, der i disse år opstår omkring kunstnerområdet, f.eks. inden for erhvervslivet. Desuden skal hun finde 15-18 mio. kr. årligt til projektet.

Til gengæld får hun sikkerhed for, at der fortsat er tilstrækkelig og kvalificeret kunstnerisk arbejdskraft, så vi stadig kan tilbyde kunst af høj kvalitet i Danmark. Desuden vil kunstnernes selvforsørgelse stige, hvilket sikkert også vil glæde hendes kollega i Beskæftigelsesministeriet.

Sådan kan man i hovedtræk beskrive betingelserne for det uddannelsesprojekt, som Dansk Skuespillerforbund (DSF), Dansk Musikerforbund (DMF) og Artlab netop har præsenteret kulturministeren for.

"Vi kalder det et brobyggerprojekt, fordi formålet er, at hjælpe kunstnerne med at bygge bro til erhvervslivet og andre dele af samfundet, der har brug for kunstnernes kompetencer. Samtidig skal kunstnerne kunne blive ved med at arbejde så meget som muligt på deres eget arbejdsmarked. Kort sagt, det vil øge kunstnernes beskæftigelse på en relevant måde, hvor de stadig er til rådighed for kunsten og kan bruge deres kernekompetencer," siger DSF's formand Henrik Petersen.

DYRT UDDANNET ARBEJDSKRAFT

Projektet skal ses i tæt sammenhæng med den jobbank, som DSF, DMF og Artlab er i gang med at udvikle med støtte fra De lokale beskæftigelsesråd i København og Frederiksberg. Jobbanken vil være den konkrete formidler af supplerende beskæftigelse til kunstnere, mens brobyggerprojektet i høj grad vil arbejde med opdyrkning af nye arbejdsområder samt uddannelse af kunstnere.

"Formålet med både jobbanken og det projekt, vi har foreslået kulturministeren, er at bevare den dyrt uddannede kunstneriske arbejdskraft på de områder, hvor samfundet får mest ud af dem. Vi oplever i øjeblikket, at situationen på arbejdsmarkedet og den deraf følgende dagpengepraksis, driver mange over i andre erhverv. Og blandt andet de små teatre i provinsen og hovedstaden har svært ved at tiltrække tilstrækkelig med arbejdskraft," siger Henrik Petersen.

Målgruppen for brobyggerprojektet er kunstnere, der både er lønmodtagere og dagpengeberettigede. Kunstnerne skal som udgangspunkt følge de gældende dagpengeregler, men får i perioder med ledighed mulighed for at følge et uddannelsesprogram og dermed få ny kompetencer, der kan øge deres beskæftigelse efterfølgende. Kunstnerne i projektet skal løbende forøge deres indtægt for at kunne blive i projektet.

I projektoplægget foreslås det, at brobyggerenheden bliver organiseret af Artlab, og at aktiviteterne placeres i Århus og København. ■

SLUT MED FIRE ANSØGNINGER?

Beskæftigelsesministeren vil ændre retningslinjerne for, hvor mange ansøgninger, ledige skal søge for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det oplyste ministeriet til Ritzau i slutningen af december.

Meldingen kommer efter, at en række arbejdsgivere og rekrutteringsfirmaer har klaget over, at de modtager for mange useriøse ansøgninger, der giver en masse administrativt arbejde. En undersøgelse bestilt af Arbejdsmarkedsstyrelsen viser, at hver anden virksomhed oplever, at mere end halvdelen af ansøgningerne via Jobnet er useriøse.

Ifølge Ritzau skal et udvalg med a-kasserne og Arbejdsskæringsdirektoratet i løbet af en måned skabe klare og rimelige retningslinjer, der sikrer, at ledige på dagpenge reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.

ITALIEN LØB MED FILM-PRISER

Prismodtager Toni Servillo. Foto: Rune Evensen/ScanPix

DEN ITALIENSKE FILM **'GOMORRA'** FIK STORT SET ALLE DE VIGTIGSTE FILMPRISER, DA EUROPEAN FILM AWARDS I DECEMBER BLEV AFHOLDT I FORUM I KØBENHAVN. **'GOMORRA'** BLEV KÅRET SOM BEDSTE EUROPÆISKE FILM, MATTEO GARRONE SOM BEDSTE INSTRUKTØR OG **TONI SERVILLO** SOM BEDSTE MANDLIGE HOVEDROLLE. BEDSTE KVINDelige HOVEDROLLE BLEV KRISTIN SCOTT THOMAS FOR SIN ROLLE I **'IL Y A LONGTEMPS QUE JE T'AIME'**.

DET BETØD OGSÅ, AT DER IKKE BLEV EUROPÆISKE FILMPRISER TIL THURE LINDHARDT OG MADS MIKKELSEN, DER BEGGE VAR NOMINEREDE FOR DERES SPIL I **'FLAMMEN OG CITRONEN'**.

DE ENESTE DANSKE PRISER, DER BLEV UDELT I FORUM VAR EN SÆRPRIS TIL DE FIRE DOGME-BRØDRE LARS VON TRIER, SØREN KRAGH-JACOBSEN, KRISTIAN LEVRING OG THOMAS VINTERBERG.

NY ÅBEN AUDITION I FEBRUAR

Som du har kunnet læse i et tidligere nummer af Sceneliv, var den åbne audition - arrangeret af Musicaludvalget - i oktober en stor succes. Og det skal naturligvis gentages

ONSDAG D. 25. FEBRUAR MELLEM KL. 10.00 – 17.00.

Mere tid til den enkelte

Vi har været rigtig glade for deltagernes og paneldeltagernes kommentarer i evalueringsskemaerne, og ud fra disse har vi besluttet at ændre følgende:

- Der trækkes lod blandt de tilmeldte om en plads. Dette vil give et mere varieret indhold dagen igennem både mht. køn og alder.
- Der vil være 5 minutter til hver deltager. Det betyder, at du kan nå både at synge en hel sang + lidt af en sang i en anden stil/karakter.
- Mindst én af sangene skal være på dansk.
- Tidligere audition-deltagere kan ikke være med denne gang.

Tilmelding til audition

Tilmelding skal foregå på tilmeldingskupon som findes på hjemmesiden. Du kan tilmelde dig i perioden fra den 15. – 25. januar 2009.

Panel

Følgende er inviteret: Gladsaxe Ny Teater, Folketeatret.dk, Det Ny Teater, Nyt Dansk Musikteater, Odense Teater, Ålborg Teater, Århus Teater, Plex, Odense Internationale Musikteater, Lisa Kent, Tim Zimmermann, Kasper Winge Leisner, Fredericia Teater, Uterus, m.fl.

Der vil blive givet besked om, hvor audition skal foregå, i tilsagnsskrivelsen.

Vi glæder os til at se dig.

*Med venlig hilsen
Musicaludvalget*

Foto: Henning Hjorth

DER ER AUDITION – HVA' GØR JEG?

SCENELIV HAR BEDT DEN ENGELSKE KOREOGRAF OG INSTRUKTØR LISA KENT GIVE NOGLE GODE RÅD OMKRING FORBEREDELSE OG SANGVALG, NÅR MAN SKAL TIL AUDITION.

Om forberedelse

Research the type of production you are auditioning for, the period it is set in, the style of the music, the story, the types of characters involved, focusing on the part they are auditioning for, but becoming as familiar as possible with the whole piece. It is essential to be able to understand the history and background of the production. Bring a CV which is clear and concise and easy to read, it is about quality of work rather than quantity, it is OK if you haven't had much experience, it is best to be honest, also bring a photo which looks like you!

Always warm up the voice and body, and focus your thoughts before you enter the audition.

Om sangvalg

Choose a song in your own language (unless the production is in another language). Choose a song that shows your vocal range and ability, always in the style of the production you are auditioning for. It is always good to be well prepared with 2 or 3 songs, maybe a ballad and an up tempo and another. Make sure you are equally well rehearsed for all of them, so you are not unprepared if they choose one that you had not rehearsed so thoroughly!

Never be tempted to tackle a difficult song that is beyond your capabilities, it won't reflect your talent well, and added to audition nerves, there is a strong chance it is not going to work for you. You are not judged on the level of difficulty of the song, purely on how it is executed. A song with a heavy

dramatic story may not show the panel how well you sing, if they want to explore your dramatic abilities they will investigate further.

Try not to be influenced by your own personal taste, stick to songs that can be well presented and show your voice and range at its best.

Always bring sheet music which is in the correct key, well presented and clearly printed for the pianist to sight read.

Om optræden

Personal presentation is important, if you are well prepared, organised, and well presented in appearance and manner it will always make a good impression.

In the short space of time during your audition, you are also being assessed as a potential employee, ie. Would you be a good company member? Reliable? Hard working? Positive attitude? How would you be in a rehearsal /work environment?

Om spørgsmål fra panelet

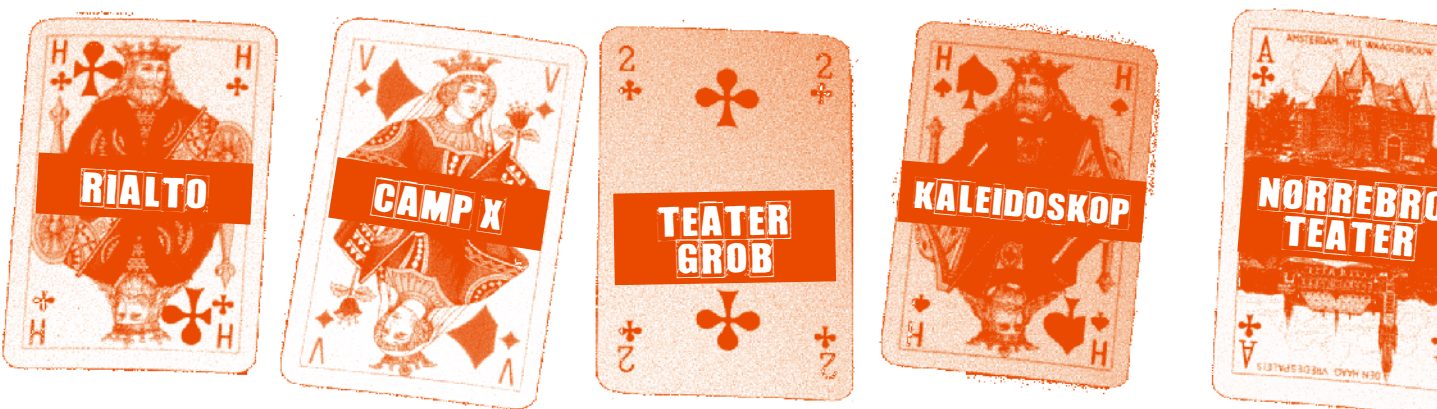
Be open and honest, it is OK to say you haven't been working for a while if that's the case! Tell the panel about your training and musical theatre background. Even if you have presented a CV it is useful for the panel to hear your voice and get a sense of your personality when you talk to them. Most of all, despite your nerves, try to behave naturally and be yourself!

STOR TEATER-KABALE I KØBENHAVN

DER ER BÅDE VINDERE OG TABERE I DEN TEATERROKADE, SOM FORMENTLIG FRA SOMMEREN 2009 VIL ÆNDRE TEATERBILLEDET I HOVEDSTADEN.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Først var der en, så var der to... og efter en domino-effekt af beslutninger er en række københavnske teaterscener nu involveret i den teaterrokade, som blev kendt lige inden jul.

Tre nye teatre får chancen som små storbyteatre. Københavns Teater udvider med en ekstra scene. Flere større scener bliver åbne for frie projekter. Sådan kommer nogle af resultaterne af teaterrokaden i København formentlig til at se ud.

På negativsiden tæller lukningen af et succesfuldt teater med to scener, nemlig Kaleidoskop, samt manglen på det helt store scenerum, som kan bruges af frie teaterprojekter.

De første initiativer til en rokade blev taget i kølvandet på Martin Tulinus opsigelse på Kaleidoskop i oktober og de efterfølgende forhandlinger mellem Københavns Kommune og teatrets bestyrelse om en lukning. Og da bestyrelsen for Teater Camp X lige inden jul besluttede at indtage Kanonhallen og Dansescenen, var den københavnske teaterkabale tæt på at være lagt. Camp X's beslutning bekræftes endelig i slutningen af januar, når man har undersøgt ombygningen af Kanonhallen, så den kan rumme store internationale gæstespil.

"Vi har lavet nogle forundersøgelser, og vi regner bestemt med, at det kan lade sig gøre. Men vi skal jo også sikre, at Københavns Teater har de penge til rådighed, som det koster. Vi vil være sikre på, at vi kan skabe et teaterrum, der kan indfri det kunstneriske projekt, vi har," siger bestyrelsesformand i Teater Camp X, Elsebeth Tank.

Både Rialto Teatret og Aveny Teatret bliver dermed forladt af Camp X. Lejemålet på Aveny Teatret vil ifølge Københavns Teater blive opsagt, mens Rialto vil blive indlemmet i Københavns Teater som anneksscene for Nørrebro Teater.

NY ÅBEN SCENE

Flere af de frie teatergrupper har følt sig alvorlig ramt af lukningen af Kaleidoskop og overdragelsen af Kanonhallen til Københavns Teater. Det gælder bl.a. Mammut Teatret og Københavns Internationale Teater.

I et forsøg på at give projekterne et alternativ til Kanonhallen har Københavns Teater besluttet at give huslejestøtte i foreløbig to-tre år til Pakhus 11, som skal fungere som åben scene. Da Sceneliv gik i trykken, var Københavns Teater stadig i forhandling med Pakhus 11 om en løsning, som formentlig også vil indebære finansiering af inventar som lys, lyd og publikumsopbygning.

"Der står i Københavns Teaters strategiplan, at vi skal forholde os til helheden og hele teatermiljøet, og det er jo også helt naturligt, når det er skattepenge, vi taler om. Derfor vil vi gerne gøre noget fornuftigt for teaterlivet i hovedstaden, når Camp X flytter ind i Kanonhallen og Dansescenen," siger formand for Københavns Teaters bestyrelse, Jan Maagaard og tilføjer:

"Vi har en mulighed for at give huslejestøtte, ligesom vi gør til Det Ny Teater, vi må bare ikke give driftsstøtte. Efter samtaler med Scenekunstudvalget og Københavns Kommune blev vi enige om, at hvis vi kunne pege på et interessant sted, så ville vi gøre det. Vi håber, at Pakhus 11 vil blive en værdig erstatning for Kanonhallen."

Københavns Teater har bedt teatret Får 302 om at varetage den kunstneriske ledelse af Pakhus 11, hvis forhandlingerne omkring leje af bygningen falder på plads.

SVÆRT AT TRÆKKE PUBLIKUM TIL

"En klar forringelse", lyder det fra en af lederne af Mammutteatret, Tina Gylling Mortensen, i en bedømmelse af Pakhus 11 som erstatning for Kanonhallen for de frie projekter.

"Jeg har spillet der mange gange både med Mammutteatret og andre teatre, og jeg kender rummet rigtig godt. Det er på mange måder et meget stemningsfuldt sted, men det har nogle problemer. Dels er det betydeligt mindre end Kanonhallen, hvor vi kan både prøve og spille samtidig. Der er stort set ingen udenomsfaciliteter. Og dertil kommer, at det er rigtig svært at trække publikum til stedet på grund af beliggenheden. Det har både vi og andre teatret oplevet, også med

meget berømmede forestillinger," siger hun.

Mammuteatrets kritik går endvidere på, at man overlader det til de frie teaterprojekter at skulle opbygge en publikumsbevidsthed omkring en ny stor åben scene.

"Det er svært for teatre som os, der ikke har så stor en økonomi, både at skulle opbygge vores eget brand, Mammuteatret, Holland House eller Hotel Pro Forma, og samtidig skulle investere i et totalbrand, sådan som vi er lykkedes med i Kanonhallen. Nu vil de så have, at vi skal starte forfra på et nyt sted, som endda er meget mindre attraktivt på en række områder," siger Tina Gylling Mortensen.

STADIG MANGE UBEKENDTE

Formanden for Statens Scenekunstudvalg Mikkel Harder Munck-Hansen er spændt på, at se, om løsningen med Pakhus 11 falder på plads, og siger, at som landet ligger, kan det blive en god løsning.

"Det er meget tidligt at sige noget om resultatet af denne her kabale. Det er spændende, at der sker noget nyt, at der bliver rykket rundt og kan opstå nye spændende ting. Jeg er sådan set meget optimistisk og tror, der kan komme godt ud af det. Men der er stadig mange ubekendte. Vi kender ikke de nye små storbyteatres vilkår, vi ved ikke, om Kanonhallen kan ombygges, eller om løsningen med Pakhus 11 kan lade sig gøre," siger han og tilføjer:

"Der er en masse penge, der bliver flyttet rundt, men der kommer jo ikke nye penge på bordet. Og derfor er det svært at sige, om der kommer mere ud af det, end der var før." ■

Dette nummer af Sceneliv gik i trykken den 5. januar, og derfor har vi ikke haft mulighed for at dække en evt. udvikling efter dette tidspunkt.

HVAD SKER DER?

SMÅ STORBYTEATRE

Kaleidoskop lukkes. Tre nye teatre er af Københavns Kommune udnævnt til små storbyteatre med åben scene forpligtelser. Det er:

- Corona la Balance, der får til huse på Amager i de bygninger, hvor Røde Kro Teater spillede frem til konkursen i 2008.
- Teater Grob, som overtager K1.
- Teater V, der bliver i Prøvehallen i Valby, hvor teatret spiller i forvejen.

KØBENHAVNS TEATER

- Teater Camp X flytter til Kanonhallen og Danse-scenen på Østerbro.
- Rialto Teatret bliver anneksscene for Nørrebro Teater, som skal producere to-tre forestillinger om året her.
- Lejemålet på Aveny Teatret opsiges.
- Københavns Teater forsøger efter drøftelser med Scenekunstudvalget med huslejestøtte og tilskud til inventar at etablere en ny åben scene i Pakhus 11. Får 302 er blevet spurgt, om de vil være kunstnerisk ansvarlig for en sådan scene, hvis den bliver en realitet.

SOM HOS DIG STÅR på Teater Grob med bla. Sarah Boborg og Morten Kirkskov. Photo: Miklos Szabo

'100 Historier og 1 til' på Corona La Balance med bla. Annfinnr Heinesen og Lotte Bergström. Photo: Jens Hemmel

GLÆDE HOS NYE SMÅ STORBYTEATRE

**DE TRE NYE SMÅ STORBYTEATRE I KØBENHAVN
SER FREM TIL AT INDTAGTE NYE SCENER
OG KUNNE PLANLÆGGE LÆNGERE TID FREM.**

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Selv om de endnu ikke havde set de endelige aftaler fra Københavns Kommune, var der op til jul travlhed hos de tre nye små storbyteatre i København. Mange ting skal i den kommende tid afklares omkring deres nye scener, fremtidens repertoire og deres åben scene forpligtelser i forhold til de frie teatergrupper.

Og forberedelsestiden er da heller ikke lang. Når sæsonen 2009/2010 begynder, er Corona La Balance formentlig rykket ind i teatersalen ved Amager Bio, hvor Røde Kro Teater havde til huse indtil konkursen i 2008. Det siger kunstnerisk leder Jørgen Carlslund – dog med det lille forbehold, at teatret endnu ikke har fået den endelige kontrakt fra Københavns Kommune.

"Vi er bestemt tilfredse. I løbet af et par år bliver området, vi flytter ud i et meget spændende kulturområde med spillestedet Amager Bio, et helt nyt børnekulturhus og et nyt udendørs musiktorv," siger Jørgen Carlslund.

Corona la Balance søgte i sidste ansøgningsrunde om at komme med i ordningen for de små storbyteatre med

Dansescenen som base, men kommunen valgte ikke at udvide med flere teatre.

"Vi syntes godt, at der måtte ske noget nyt i det københavnske børneteater, og det kunne en stor scene bidrage til. Nu har vi så fået en meget mindre scene, så det betyder, at vi må tænke vores projekt lidt om, siger Jørgen Carlslund og tilføjer, at der skal ske en indvendig renovering af lokalerne, før teatret kan rykke ind.

Corona la Balance offentliggjorde i 2008 en vision om et selvstændigt scenekunsthushus for børn og unge. Lokalerne på Amager er ikke en realisering af det projekt, siger han.

"Det er det bestemt ikke, og det har vi også gjort klart for kommunen. Visionen om et scenekunsthushus arbejder vi fortsat med, sideløbende med at vi begynder at spille på en fast scene."

Teatret har fået en bevilling fra Scenekunstudvalget til sæsonen 2009/2010, og man regner fortsat med at søge udvalget om penge til den turnerende virksomhed.

VI FÅR BEDRE TID

Teater Grob søgte også forgæves om at blive lille storbyteater i sidste runde, og hos teatret, der har satset meget klart på moderne dramatik og den gode historie, er glæden derfor stor.

"Vi er overordentlig lykkelige for at kommunen har peget på os. Vi er glade for, at de har lagt mærke til, hvad vi har præsteret igennem længere tid, og at de har villet åbne op for en rokade, der giver flere grupper og flere teatersyn på scenerne i København," siger kunstnerisk leder Per Scheel-Krüger, der sammen med resten af Teater Grob rykker ind på K1 til sommer.

"At være sikret penge til driften i de næste fire år betyder, at vi kan planlægge repertoiret meget længere frem og lave en bedre kvalitetssikring. Som projektteater sender du en ansøgning ind, og hvis du får penge, skynder du dig at skrive manuskriptet, og så er der premiere. Nu kan vi bestille stykker hos dramatikerne tidligere og lave et manuskriptudviklingsarbejde over meget længere tid."

Grob skal, ligesom Kaleidoskop har gjort det, tage tre-fire gæstespil ind om året, og ledelsen ser frem til, at få denne tilførsel til repertoiret fra de frie teaterprojekter.

"Vi har jo altid stået for ny dansk dramatik, og det ønsker vi at fastholde som lille storbyteater. Det betyder, at vi vil prioritere projekter udefra, der passer ind i den linje," siger Per Scheel-Krüger.

Pelle Koppel, der er leder af Teater V i Valby er også glad og stolt over at være blevet udvalgt til en fireårig rammeaftale. Hvor glad, han er, afhænger dog af det endelige tilbud fra kommunen, som han endnu ikke har set.

"Det vil under alle omstændigheder formentlig betyde, at vi vil få flere penge, end vi har haft hidtil. Spørgsmålet er selvfølgelig, hvad vi skal levere for de penge, og det ved vi ikke så meget om endnu. Så derfor er det svært at bryde ud i vild jubel, når vi endnu ikke ved præcis, hvad vi går ind til." ■

UDNYT DEN NYE INTERNET-HÅNDBOG!

DSF'S NYE ELEKTRONISKE HÅNDBOG ER I LUFTEN OMKRING STARTEN AF MARTS 2009. DEN RUMMER MASSER AF NYE MULIGHEDER FOR MEDLEMMER OG BRUGERE. HUSK AT UDNYTTE DEM, HVIS DU VIL HAVE DET OPTIMALE UD AF HÅNDBOGEN.

Flere forskellige fotos – og som noget helt nyt lydfiler og videoklip. Det er nogle af de muligheder, scenekunstnerne får for at sælge sig selv bedst muligt over for arbejdsgivere, castere og andre brugere, når den nye internet-håndbog går i luften. Derfor er det vigtigt, at alle medlemmer husker at udnytte de muligheder, der er relevante for dem.

"Den nye håndbog bliver et fantastisk godt medie til at præsentere sig selv, og jeg vil opfordre alle til at bruge mulighederne og få vist sig selv frem i både lyd og billede. Hvis vi skal gøre net-håndbogen til et virkelig godt redskab for brugerne – til gavn for medlemmerne – kræver det en indsats fra os alle," siger DSF-formand Henrik Petersen.

Inden den nye håndbog bliver åbnet for brugerne, får DSF's medlemmer mulighed for at gå ind og opdatere oplysninger, fotos og lægge nye billeder og lyd- og videofiler ind. På den måde vil brugerne opleve en stor forbedring, når håndbogen går i luften.

GAMLE FOTOS

Det er vigtigt for DSF, at den nye elektroniske håndbog i så vid udstrækning som muligt imødekommer brugernes ønsker. Derfor har arbejdet været fulgt af en referencegruppe bestående af en række brugere fra forskellige dele af branchen: teater, film, lydstudier samt castere. En af dem er caster Rie Hedegaard, som ser frem til et forbedret arbejdsredskab.

"Som jeg ser det, opnår vi nu at få en elektronisk håndbog, der er et oplagt dynamisk arbejdsredskab. En net-håndbog, som er tidssvarende og indeholder mange muligheder for at give os brugere det optimale indtryk af den enkelte person – inden det fysiske møde, som jo altid vil være det vigtigste," siger hun og tilføjer, at det er meget vigtigt, at medlemmerne er aktive – særligt i opstartsfasen.

"De skal helst hilse initiativet velkomment og være aktive i forhold til at opdatere egne data og måske vigtigst, fotos. Alt for mange billeder er forældede – nogle har billeder, som er mere end 20 år gamle – og det holder jo ikke," siger tv- og film-casteren, for hvem fotos er meget i fokus.

DEN NATURLIGE STEMME

Skuespiller Lars Thiesgaard, der caster sine kolleger til bl.a. dubbing af tegnefilm, er særlig glad for, at den nye håndbog giver mulighed for at høre, hvordan kollegaerne lyder i små lydfiler.

"Håndbogen er et vigtigt redskab i det daglige arbejde med at finde stemmer til dubbing af tegnefilm, men også dokumentar-speak, firma-speaks, reklame-speaks, lydbøger og e-learning. Det, at man nu også kan høre skuespillerens naturlige stemme samt evt. et par tegnefilmsstemmer eller en reklame-speak, gør den endnu mere anvendelig. Ofte sidder vi på tegnefilm med en amerikansk stemmeprøve, hvor vi så skal forsøge at finde den samme 'stemme-karakter' på dansk, og her vil det nu være muligt at sidde og skifte mellem den amerikanske stemme og så forskellige danske skuespillere, der ligger i fx samme aldersklasse som amerikaneren," siger Lars Thiesgaard og tilføjer:

"Også i forbindelse med at få nye stemmer ind vil den nye håndbog være af stor værdi. Sidder man og vil prøve en skuespiller, hvis stemme man ikke kender, kan man nu på forhånd lytte til vedkommende, hvor man i dag må 'tage chancen' ud fra et billede og en beskrivelse af alder og CV," siger han.

Alle medlemmer af DSF vil i begyndelsen af det nye år modtage oplysninger om, hvordan de helt konkret udnytter de nye muligheder i håndbogen, f.eks. hvilken type fotos, lyd og billedfiler, det er godt at have liggende. Desuden forsøger DSF at indgå aftaler med en række leverandører, der vil producere disse filer til en rimelig pris for medlemmerne. ■

“ Alt for mange billeder er forældede – nogle har billeder, som er mere end 20 år gamle – og det holder jo ikke ”

Caster Rie Hedegaard

PICS: DEN JEG FRYGTER med bl.a. Lars Brygmann og Ulrik Thomsen. Foto: Per Arnesen

PICS: THOM PAIN på CaféTeatret med Jens Jacob Tychsen. Foto: Bjarne Stæhr

A theatrical performance scene. A woman in a long, flowing orange dress stands in the center, singing with her mouth wide open and eyes looking upwards. She is barefoot. To her left, another woman in a dark sleeveless top is crouching on the floor, looking up at the singer. To the right, a person's leg and foot are visible, lying on the floor. The background is a simple stage set with a wall and a column. The lighting is warm and focused on the singer.

PLUDSELIG SYNGER

JEG WAGNER

I OPERAVÆRKSTEDET BLIVER DER TAGET CHANCER OG PRØVET NYE TING MED ÅBENT SIND. DET GIVER BÅDE SANGERE, DANSERE OG SKUESPILLERE NYE REDSKABER UDE PÅ DE RIGTIGE SCENER.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk
Foto: Claus Knudtskov

Den anden mandag i hver måned mellem kl. 18 og 22 mødes en række operasangere med nogle skuespillere og dansere i DSF's lokaer på Skt. Knuds Vej. Formålet er at indstudere operascener, som sangerne ønsker at arbejde med. Instruktøren er nogle gange en anden sanger, men kan lige så vel være en danser eller en skuespiller.

"Operaværkstedet har nu eksisteret i halvandet år, og det er et græsrodsprojekt, som er vokset til noget blivende, fordi det har en god ide og noget substans," siger operasanger og instruktør Kirsten Schultz Hansen, som oprindeligt fik ideen til værkstedet efter en serie kurser i personinstruktion med Vibeke Wrede på Odsherred Teaterskole.

"Jeg blev meget begejstret for Vibekes undervisning og det system til analyse af en tekst, som hun har udviklet. Jeg måtte bare lære mere. Ideen var at skabe et tilbagevendende forløb, fordi det giver basis for en meget dybere erkendelse, og man kan afprøve de ting, man har lært, igen og igen. Når man deltager i et enkeltstående kursus, har den viden, man får, ofte en tendens til at fortage sig og til sidst gå i glemmebogen," siger Kirsten, der fik solgt ideen til Dorthe Elsebet Larsen, der dengang sad i både DSF's bestyrelse og operaudvalget.

"Jeg tændte blandt mange ting på ideen om, at man kunne springe frem og tilbage mellem rollerne som sanger og instruktør. Det kunne f.eks. være relevant for nogle af de erfarne sangere, der kan trække på deres egen menneskelige og sceniske udvikling," siger Dorthe.

EN BEDRE INSTRUKTØR

I løbet af en aften i Operaværkstedet arbejdes der typisk med to-tre scener, og det involverer flere sangere og en instruktør på hver scene. I denne sæson har omkring 15-20 scenekunstnere været aktive i projektet, og siden starten har mellem 30 og 40 været omkring værkstedet for enten at instruere eller lade sig instruere.

Det er altid sangere, der skal instrueres, mens instruktørerne kan være både sangere, dansere og skuespillere. Formålet med værkstedet er, at alle skal have noget ud af det – både instruktøren og sangerne. Erling Eliasson er balletdanser og har været instruktør i Operaværkstedet fra begyndelsen.

"Man kan sige, at sangerne her får lejlighed til at undersøge deres partier og roller i værkstedet og instruktørerne, hvad de kan udvikle af muligheder i de scener, de arbejder med. Så instruktøren får bestemt også noget ud af det," siger han, og Kirsten Schultz Hansen supplerer:

"Jeg har helt konkret fået flere jobs som instruktør. Det er fordi, jeg er blevet bedre og har fået videreudviklet mine ideer. Jeg ser det helt klart som en løbende efteruddannelse."

Operaværkstedet, der nu i to sæsoner har fået støtte fra DSF's kursusudvalg, afholder hvert år i juni en fremvisning i LiteraturHaus i København. Men formålet med værkstedet er ikke at ende ud med en fremvisning eller forestilling – formålet er den undersøgende proces i mødet mellem kunstarterne.

"Jeg har altid interesseret mig for det tværfaglige og fundet inspiration i mødet med de andre kunstarter. Sangere kan helt klart noget, som dansere kan lære af. De viser ofte en stor umiddelbarhed og åbenhed, hvor danserne kan have en tendens til at holde på stilen og formerne. Til gengæld har jeg så nogle erfaringer i forhold til at sætte arrangementer og fremme nogle intentioner, som sangerne kan have glæde af," siger Erling Eliasson og bliver suppleret af Dorthe Elsebeth Larsen:

"Erling har f.eks. instrueret mig i Tatianas brevs scene, og den kræver en kropsbevidst instruktør. Det Erling kan som balletdanser er en helt anden måde at bruge rummet på, end jeg er vant til. Og så kan han tage fat i, hvilke bevægelser og ansigtsudtryk, der føles mest naturlige. Det er nogle ting, som jeg ikke synes instruktører, jeg ellers har arbejdet med, lægger så meget vægt på eller forstår at instruere."

JEG TØR MERE

De scener, der bliver instuderet i Operaværkstedet er scener, som enten sangerne eller instruktørerne har lyst til at prøve kræfter med. Og det kan vise sig at give helt nye udfordringer til begge parter, fortæller operasanger Ulla Ricklander.

"Under almindelige prøver er man meget fokuseret på sig selv, fordi man ved, man skal præstere noget. Arbejdet i Operaværkstedet er meget mere afslappet, og derfor udvikler man sig meget personligt. Man kommer til at synge ting, som man aldrig troede man skulle synge. F.eks. blev Kirsten af en sanger bedt om at lave en scene fra Wagner, og da hun ikke kunne finde andre, måtte jeg synge en af rollerne. Jeg havde aldrig troet, at jeg skulle synge Wagner. Men det gik fint, og nu har jeg lyst til at synge mere. Hvis ikke det havde været for Operaværkstedet, havde jeg måske aldrig prøvet det, siger Ulla og fortæller, at udforskningen af partierne i værkstedet giver hende nye redskaber som sanger.

"Jeg lærer at bruge dramatiske midler, som jeg ellers ikke bruger. Jeg tør mere, når jeg kommer ud i det virkelige liv. I det hel taget får jeg flere midler at gøre godt med, både stemmæssigt og dramatisk, når jeg står på scenen."

Operaværkstedet er en dynamisk størrelse og initiativta-

gerne er hele tiden i gang med at udvikle formen. I øjeblikket arbejder de på at skabe større dialog og erfaringsudveksling imellem de scenekunstnere, der arbejder som instruktører i værkstedet. ■

Alle medlemmer af DSF er velkomne til at møde op i Operaværkstedet og se, hvad der foregår. Har man lyst til at være med, kan man henvende sig til Ulla Ricklander på ullaricklander@hotmail.com.

Dorthe Elsebeth Larsen, Kirsten Schultz Hansen, Erling Eliasson og Ulla Ricklander er en del af holdet bag Operaværkstedet.

DANSERE OG SKUESPILLERE SØGES

I forårssæsonen er der plads til et par skuespillere og dansere, der kunne tænke sig at arbejde med at instruere i Operaværkstedet. Sæsonen afsluttes med en fremvisning i LiteraturHaus i juni.

Hvis du er interesseret i at høre mere om projektet, så kontakt Ulla Ricklander på ullaricklander@hotmail.com

“
Ideen var at skabe et tilbagevendende forløb, fordi det
giver basis for en meget dybere erkendelse, og man kan
afprøve de ting, man har lært, igen og igen.”

Kirsen Schultz Hansen

DEBAT OM INKLUSION I KULTURLIVET

VISIONERNE OG DE KONSTRUKTIVE FORSLAG TIL EN BEDRE INKLUSION I MEDIER OG KULTURLIV KOM IKKE FRA BRANCHENS LEDERE, DA DER BLEV HOLDT KONFERENCE OM EMNET – DE KOM FRA DELTAGERNE I SALEN.

Af Johannes Mannov, formand for DSF's Ligebehandlingsudvalg

■ Københavns Rådhus, festsalen. Jeg står på scenen og er netop begyndt at præsentere det program, jeg om et øjeblik skal synge, da en kvinde fra publikum, som har rejst sig så hurtigt at det mere ligner et spring, protesterer. En smule hylet ud af den, giver jeg hende ordet. Hun gør mig opmærksom på at digteren Hafez, hvis digte om kærlighed til Gud, kvinder, drenge og vin, i en tysk oversættelse, og sat i musik af Victor Ullmann, jeg netop er ved at fortælle om, ikke er oversat fra arabisk.

"Hafez var perser, ikke araber!" understreger hun med et strengt blik. "Han skrev på farsi, ikke på arabisk".

Vi er ved konferencen 'Inklusion, kulturliv og menneskerettigheder', og situationen ovenfor er ikke atypisk. Ekspertisen blandt publikum er nogle gange større i salen end på scenen. Ikke bare når det gælder vigtige kulturhistoriske detaljer, men også når der skal tales menneskerettigheder, inklusion og lige rettigheder i dansk kulturliv.

DET SKAL VÆRE NATURLIGT

Ved en debat dagen før, hvor en række ledere af landets kulturinstitutioner indtog scenen, blev det klart, at nok er de fremragende fagfolk med stor ekspertise på hver deres område, gode til at skabe seertal, uddanne kommende kunstnere og sætte teaterstykker op. Men skal der snakkes handlingsplaner mod diskrimination og visioner for, hvad en tv-kanal, et teater, en filmskole kan gøre fremover for et mere inklusivt samfund, er budene fra salen af langt mere vidtrækkende substans og tyngde end fra panelet på scenen. Her nøjes man med at gøre opmærksom på, hvad man har gjort, og hvad der gør, at man ikke kan gøre mere.

Hovedargumentet er en "fornemmelse" for hvad der er et godt tempo, henimod lighed i kultur-Danmark: "Vi skal jo ikke skræmme folk væk" siger én "som dengang for 20 år siden, da en tv-kanal valgte at sætte en kulsort neger ind som meteorolog. Det var bare ikke naturligt! Vi er meget opmærksomme på at caste naturligt".

Debatten, som blev styret af Dina Al-Erhayem, var blevet lagt i forlængelse af visningen af skuespiller og inklusions-ambassadør Hassan Preislers film, 'Dukketesten'. En dokumentation af brune, danske børns reaktion på to dukker, en brun og en hvid. I filmen foretrækker det ene brune barn efter det andet den hvide dukke som den pæne, søde og den, de helst ville lege med, mens man i salen kunne mærke, at det at krympe sig ikke er hverken lydløst eller smertefrit.

HVIDE MÆND OVER 40

For yderligere at give diskussionen afsæt, læste jeg den erklæring op, som repræsentanter fra syv kunstnerfagforbund har skrevet. Erklæringen, som afventer ratificering af forbundenes bestyrelser, bl.a. DSF, kan læses her: <http://menneskeret.dk/nyheder/kulturen+-+vi+vil+fremme+mangfoldighed>.

En paneldeltager lagde ud med i en og samme fejende bemærkning, at gøre op med både dukketest-film og erklæring, kaldende første: "deprimerende forudsigelig" og sidste: "selvfølgelig som en skåltale". Typisk for pane-

let, kom han ikke med et fyldetsgørende bud på, hvorfor der disse selvfølgeligheder til trods, så ikke for længst er blevet mere plads til minoriteter i reklamer, på film, i tv og på scenen. Det måtte en menneskerettigheds-ekspert fra salen byde ind med, da hun spurgte, om det kunne tænkes at hænge sammen med, at kulturledere og medie-ansvarlige, ligesom panelet, hovedsageligt er hvide mænd over 40?

Det afsluttende indlæg, i form af et konkret forslag til en fremtidig strategi, kom meget betegnende også fra salen, ikke fra panelet. Noget kunne tyde på, at de tilstedeværende repræsentanter for ledelsen i dansk kulturliv har en stor hjemmeopgave at løse for at være ægte medspillere i debatten om mangfoldighed og diversitet.

Hjælp hertil, behøver de ikke lede længe efter. Den var i rigeligt mål ved hånden i den ekspert-spækkede konferencsal. ■

VINTERFERIE I FORBUNDETS SOMMERHUSE?

TRÆNGER DU TIL FRISK LUFT OG EN TUR PÅ LANDET, SÅ ER DET NU DU SKAL SØGE, HVIS DU ER INTERESSERET I AT HOLDE VINTERFERIE (UGE 7 ELLER 8) I ET AF FORBUNDETS HUSE.

SEND EN ANSØGNING TIL

DANSK SKUESPILLERFORBUND,
SKT. KNUDS VEJ 26, 1903 FRB. C

ELLER MAIL DEN TIL DSF@SKUESPILLERFORBUNDET.DK

INDEN 19. FEBRUAR. SÅ FÅR DU BESKED HURTIGST MULIGT.

PRISEN FOR EN UGE ER 3000.- PR HUS, BORTSET FRA DE TO SMÅ HUSE I MARIELYST, DER KOSTER 2500.- PR UGE.

ANMELDELSENS ANATOMI

DEN GODE ANMELDELSE ER OFTEST DÅRLIG, FORDI DET FALDER ANMELDEREN LETTERE AT VÆRE NEGATIV END POSITIV. NÅR ANMELDEREN GØR SIG SELV TIL SKURKEN, TRÆKKER HAN LÆSEREN IND I ET NYT DRAMA, SIGER LEKTOR I KOMMUNIKATION

Af Thorsten Asbjørn Lauritsen og Peter Borberg

DEN SUBJEKTIVE ANMELDELSE – OBJEKTIVT SET

Ifølge Gads Litteraturlleksikon er en anmeldelse – hvad enten den omhandler teater, litteratur, film eller for den sags skyld kogekunst – en vurdering og omtale, som formidler værket til forbrugeren.

Anmeldelsen er oftest en kritisk bedømmelse af et værks kvaliteter og mangler med udgangspunkt i anmelderens analyse. Andre anmeldere foretrækker den rene, rå og umiddelbare oplevelsesbeskrivelse, også kaldet impressionistisk kritik.

De fleste instruktører og skuespillere vil formentlig skrive under på, at visse teateranmeldere kan krasse pennen så dybt ned i papiret, at en forestilling eller film hensynsløst påføres uoprettelige skader. Overskrifter som "Først gik tæppet – så gik jeg", "Fire timers onani for åbent tæppe" og "En afgrund af talentløshed" er eksempler på den arrige anmelder, der - tilsyneladende - respektløst går til angreb på enhver opspætning.

Men anmeldelsens anatomi er på mange måder en sindrig konstruktion, hvor afstand, personlighed, saglighed og drama helst skal gå op i en højere enhed.

"Når en anmelder vælger den negative kritik, og placerer sig som skurken, der sonderlemmer et værk, så skaber han et nyt drama for åbent tæppe. Den form for drama appellerer til læseren, simpelthen fordi underholdningsværdien er meget stor," siger Klaus Kjøller, lektor og studieleder ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet.

Han fremhæver samtidig, at den negative anmeldelse passer som fod i hose med de journalistiske væsentlighedskriterier, der ligger til grund for de kritiske medier. I dette ligger, at anmelderen med sine negative briller viser, at han er upartisk – har afstand til forestillingen – og ikke går af vejen for en mulig konflikt. Derudover peger han på, at det simpelthen er nemmere at skrive den negative anmeldelse.

"Skriver man på vrede eller irritation, kan det være som at blive tændt af en hellig ild, hvor patos vælter ud af pennen. Her har humoren og satiren også frit spil," siger Klaus Kjøller og henviser blandt andre til den tidligere så berygtede operaanmelder på Information, Hansgeorg Lenz.

"Han blev ofte så rasende, og han rakkede hensynsløst alt og alle ned, men det var dybt underholdende læsning og samtidig aldeles godt skrevet."

VREDE SOM BRÆNDELSE

Vreden som en artikulator for den kreative og opfindsomme anmeldelse genkender Anne Middelboe Christensen, der er mangeårig teateranmelder for Information og derudover underviser i kritisk kulturjournalistik på Københavns Universitet.

"Hvis man bliver rigtig arrig, så skriver man meget hurtigt,

og man skriver ofte samtidig frygtelig opfindsomt. Når jeg ser tilbage på mine egne anmeldelser, er jeg ikke i tvivl om, at de mest kreative og genreprovokerende er blevet til, når jeg har været gal. Derimod er de anmeldelser, som har været mest væsentlige, hvis man kan bruge det ord, blevet til, når jeg har været total henrykt af en forestilling. Fornemmelsen dagen efter en anmeldelse er helt klart sjovere, hvis man har skrevet om noget, man var begejstret over," siger Anne Middelboe Christensen.

Hun mener, at hun gennem årene som anmelder er kommet til at føle en større og større respekt for det forarbejde, der ligger til grund for hver eneste forestilling. Også selvom forestillingen ikke lykkes.

"Det er hamrende ærgerligt, når en langstrakt arbejdsproces ikke udmønter sig i en stor teateroplevelse. Jeg bruger med vilje ordet ærgerlig, fordi det er den følelse, jeg sidder tilbage med, når en forestilling ikke lykkes, hvorimod jeg bliver gal, hvis jeg kan se, at folk sjusker."

Anne Middelboe Christensen mener, at rigtig mange forestillinger lander et sted mellem at være lige i øjet eller aldeles forfærdelige.

"Udfordringen for anmelderen er at afdække, hvorfor forestillingen faldt ud som den gjorde og derefter placere ansvaret."

I den sammenhæng pointerer Anne Middelboe Christensen, at der er stor forskel på, om man er skuespiller, dramatiker, scenograf eller instruktør.

"Jeg er ret skånselsløs, når det kommer til teaterledelser og de skabende kunstnere. Hvad de udøvende kunstnere angår, vil jeg meget gerne være så ordentlig som mulig. Selvfølgelig sker det, at jeg anmelder performeren dårligt, men jeg vil meget hellere skrive, at den og den person var forkert castet af instruktøren. Jeg får ikke nogen nydelse ud af at hænge en performer ud, når jeg ved, at vedkommende skal på scenen de næste fire uger. Det er den store forskel på at være teateranmelder og være kunst- eller litteraturanmelder. Scenekunst er en levende kunst, og det forudsætter visse hensyn til de personer, der går på scenen."

Denne personlige hensyntagen, mener Klaus Kjøller, ligeledes er svær at komme uden om.

"Hvor vi tidligere har set eksempler på nærmest offentlige henrettelser er tonen generelt en anden i dag. Anmelderne er en del af teatermiljøet og derfor bærer deres kritik også opmuntringens dimension," siger han.

ANMELDELSEN DØR

Hvad enten anmeldelsen er positiv eller negativ, så kan dens dage være talte, frygter Anne Middelboe Christensen:

"Kulturstoffet er generelt under pres, og bare inden for de sidste ti år er den spalteplass, der levnes til anmeldelser, blevet reduceret til næsten halvdelen. Det betyder, at hvis du står med en forestilling, hvor der optræder otte skuespiller, kan du knapt nok nævne deres navne og give dem et tillægsord, før pladsen er opbrugt. Set indefra er det en langt større udfordring end spørgsmålet om, hvorvidt jeg blev gal eller glad. For den manglende plads betyder samtidig, at jeg må anlægge en helt specifik vinkel på anmeldelsen, og det er ikke altid til gavn for forestillingen," siger Anne Middelboe Christensen og gør opmærksom på, at det særligt er teateranmeldelserne, det går ud over.

"Kulturredaktionerne vil have film- og litteraturanmeldelser, og ind imellem kan anmelderens kamp for at få en teateran-

meldelse i avisen være lige så stor, som teatrets kamp for at få anmelderens opmærksomhed. Jeg frygter desværre, at hvis du laver et interview igen med mig om ti år, så er situationen for teateranmeldelser endnu værre."

INGEN PANIK

Teateranmeldelsens uvisse fremtid kan imidlertid ikke få skuespiller Anne Voigt Christiansen, der gør sig på provinsens teaterscener, til at ligge søvnløs om natten.

"Dybest set er jeg ret ligeglad med anmeldelserne. Langt de fleste anmeldere har alt for ringe dramaturgisk sans, og derfor kan det være svært at tage en kritik alvorligt," siger hun, og nævner som eksempel en ung studerendes anmeldelse af forestillingen 'Jeg er grim' på Ålborg Teater i en af de lokale gratisaviser:

"Anmeldelsen var meget negativ – hvilket er i orden, hvis den er saglig – men den unge studerende havde tydeligvis forstået ingenting af hele forestillingen," siger hun.

Hun oplever samtidig, at anmeldere alt for tit går i selvsving, når de i egen selvforherligelse bliver grebet af ordtryl-leri.

"En anmelder skrev om en af mine kolleger med et langt

ÅNDENLIGT NIVEAU I FORFALD

TEATER BLIVER ANMELDT OG FOROMTALT MINDRE OG MERE SELEKTIVT END FOR NOGLE ÅR SIDEN. VI HAR BEDT TIDLIGERE ANMELDER PÅ BERLINGSKE TIDENDE, **ME LUND**, OM AT GIVE SIT BUD PÅ HVORFOR. ME LUND ER I DAG SELVSTÆNDIG.

Hvordan ser du niveauet for foromtaler og anmeldelser af teater i dag?

Selv om der heldigvis er undtagelser, er niveauet generelt for lavt, udvælgelsen både for skrap og forkert. Lad mig give et eksempel. En stor, dansk teaterkunstner med international erfaring kommer til Danmark for at optræde på Det Kongelige Teater. Fagjournalisten forsøger flere gange at få lov af sin avis til at lave et interview med ham, men får afslag. Til sidst foreslår avisledelsen, der pludselig har hørt ude i byen, at manden virkelig er et stort navn, at kunstneren bliver interviewet - om sine favoritrestauranter i København.

Det er jo absurd. Hans kunst og faglige kompetencer er blevet uinteressante i dagens medier, hvor alt foregår i hovedsætning, og hvor kulturjournalistikken udfoldes energisk og smart og med en forbløffende mangel på interesse for selve det kunstneriske element.

Hvilken type teater bliver omtalt i dag?

Når teater bliver omtalt i dag, er kriterierne ikke, om forestillingen er kunstnerisk interessant. Eller om de mennesker, der står bag, er det. Nu spørger redaktionerne sig selv, hvor mange

klingende efternavn: "Hendes efternavn rakte længere end hendes talent." Sagligheden er her ikke-eksisterende, og en sådan anmelder vil gøre det langt bedre som stand-up'er."

Og så retter Anne Voigt Christiansen i øvrigt en skarp kritik mod tendensen til udelukkende at favorisere hovedstadens forestillinger.

"Selv om vi herovre har premiere på en stor opsætning – og der er en Reumert-pris i sigte – så vælger man en forestilling i København, fordi logikken siger, at det sælger aviser." ■

Anne Middelboe Christensen

BERYGTED OG BERØMTE ANMELDERE

Jens Kistrup (1925 – 2003): En af dansk teater- og boganmelderis mest navnkundige og højt respekterede anmeldere. Var i mere end 50 år ansat som journalist og anmelder på Berlingske Tidende. Jens Kistrup, der blandt andet modtog Publicistprisen i 1983, var kendt som en på én gang spørgende og barsk dømmende kritiker.

Svend Borberg (1888-1947): På én gang frygtet og respekteret blandt skuespillere og andre teaterfolk. Svend Borberg, der også var dramatiker, anmeldte blandt andet for Politiken og Berlingske Tidende.

Henrik Lundgren (1948-1990): Arbejdede som ballet-, teater-, og filmkritiker ved Information, Weekendavisen og Politiken. Henrik Lundgren var kendt som en uhyre barsk anmelder, men med en særlig sans for kritisk præcision.

tilskuere der forventes at komme. Redaktionerne mener nemlig ikke, at de små forestillinger kan interessere nogen – selv om det på en måde burde være omvendt: jo færre der f.eks. har mulighed for at se en forestilling på CaféTeatrets mindste scene, des mere grund er der jo egentlig til at fortælle alle de mange afviste teatergængere om, hvad der foregår.

Det er det samme, der sker med teater i provinsen – københavnerredaktionerne mener ikke, det kan interessere de københavnske læsere, hvad der sker i provinsen, for de kommer jo næppe derover og ser forestillingerne. Men der er min pointe, at aviserne jo burde være læsernes øjne dér, hvor de ikke selv er til stede. Det er jo et spørgsmål om, hvad man vil med sin journalistik. Vil man selv sætte dagsorden, eller er man tilfreds med at være halehæng til de effektive presseafdelinger på de store (københavn)teatre?

Resultatet er en selvforstærkende tendens til at understøtte i forvejen hypet event-teater, f.eks. en oversolgt musical, i stedet for at komme de kunstnerisk ambitiøse, men måske knap så PR-mindede teatre i møde. De teatre, man godt kunne kalde "public service" teatrene.

Hvad betyder det for teaterlivet og publikum?

Man er nødt til at tage denne udvikling meget alvorligt, for det vil på lang sigt betyde døden for kulturjournalistikken – hvis vi altså med kulturjournalistik forstår indsigtfuld og nuanceret vurdering dels af det kunstneriske, dels af det kulturpolitiske. For ti-femten år siden ville ingen have troet, at det var en truet genre. Tværtimod! Dengang blev der satset voldsomt på den.

Men det er den i dag. Jeg mener egentlig, at man kan måle en nations åndelige niveau ved at se på dens kulturjournalistik. I Danmark er det for nedadgående. Vi bliver dummere og mindre tolerante, jo mere overfladisk kulturjournalistikken bliver.

Og jo dummere og mere intolerante vi bliver, des mindre efter-spørger vi den nuancerede kulturjournalistik, fordi vi selv stiller færre spørgsmål til tilværelsen.

Det er en cirkelbevægelse, og den fortsætter ind i teatrene. For hvis ikke medierne er uafhængige og kritisk interesserede, hvis de ikke udfordrer kunsten og kunstnerne, stiller spørgsmål, tænker over svarene, følger forestillingerne og de enkelte kunstnere, så står skuespillerne jo og råber ud i intetheden fra scenen. Så er der ikke nogen offentlighed, der forholder sig til deres udsagn, tilskuerne er hver især helt alene med deres oplevelse. Det er stik imod teatrets inderste væsen, som kollektivt, forandrende, debatterende og udforskende.

Kan teatrene selv gøre mere for at få omtale?

Det bedste råd, man kan give teatrene er at opgive kampen mod hinanden og hinandens publikum på formidlingsområdet. Og så skal de gå sammen og skabe en formidlingsplatform, der gør dét, medierne er holdt op med: nemlig at tage teaterkunsten alvorligt. Det er jo osse det, der er ved at ske. Når den gamle infrastruktur på kommunikationsområdet bryder sammen – i dette tilfælde p.g.a. redaktionernes dumhed – må man jo anlægge nye veje.

Jeg tror, teatrene selv i vid udstrækning sidder med nøglen. Og der står "sammenhold" på den dør, nøglen passer til.

**SCENEKUNSTENS
UDVIKLINGSCENTER**
Odsherred Teaterskole

**KONTAKT OS MED DINE IDEER
– ARBEJDSOPHOLD /
RESIDENCIES = KR. 50.-**

16.01 - 18.01 **INTRO TIL KULTUR- OG
OPLEVELSESØKONOMIEN**
v./ CHRISTIAN JANTZEN

26.01 - 30.01 **TV/FILM
– GØR DET SELV!**
v./ JØRN FAURSCHOU

02.02 - 04.02 **KROP, STEMME &
UDTRYK** v./ ULLE BJØRN
BENGTSSEN

02.02 - 06.02 **KEITH JOHNSTONE
IMPRO.** v./ STEEN
HAAKON HANSEN

18.02 - 20.02 **MARKEDSFØRING AF
KUNSTEN**
v./ ALLAN LARSEN

23.02 – 27.02 **FRA IDE TIL PROJEKT 1.
AUTEUR LAB.**
v./ VIBEKE WREDE

16.03 – 20.03 **FRA IDE TIL PROJEKT 2.
AUTEUR LAB.**
v./ VIBEKE WREDE

20.03 - 22.03 **MASKE WORKSHOP**
v./ STEVE JARAND

23.03 - 26.03 **VIDEREKOMNE MASKE
WORKSHOP**
v./ STEVE JARAND

30.03 – 03.04 **FRA IDE TIL PROJEKT 3.
AUTEUR LAB.**
v./ VIBEKE WREDE

**FLERE INFO OG TILMELDING:
WWW.NYSCENEKUNST.DK**

RUNDE FØDSELSDAGE

JANUAR

Michael Hasselflug, 50 år	1. jan.
Ole Lemmeke, 50 år	10. jan.
Ann-Mari Max Hansen, 60 år	14. jan.
Bjarne Henriksen, 50 år	18. jan.
Merete Arnstrøm, 70 år	19. jan.
Mads-Peter Neumann, 70 år	22. jan.
Anna Gadborg, 60 år	23. jan.

Henrik Zangenberg, 50 år	27. jan.
Chresten Speggers Simonsen, 50 år	31. jan.

FEBRUAR

Marianne Knorr, 60 år	3. feb.
Jan Huus, 60 år	8. feb.

EN FREDFYLDT OASE I VESTHIMMERLAND

Individuelt ophold eller mindre gruppe
Stilhed, Inspiration, Fordybelse, Reflektion, Arbejdsro, Rekreation, Strand - natur - økologi
Få Limfjorden ind under huden! www.vesterelkaer.dk Tlf. 9863 4103 / 2944 4114

DANSESCENEN SØGER ARRANGEMENTSASSISTENT

FRA 16. MARTS '09. ANSØGNINGSFRIST 14. JANUAR '09.
HENT STILLINGSOPSLAG PÅ WWW.DANSESCENEN.DK

LEJLIGHED I SPANIEN

Lejlighed til leje i Spanien (Almuñécar, 80 km øst for Malaga) i perioden 15. december 2008 til 15. april 2009. 2 værelser m. 4 sovepladser, køkken, bad, stor altan lige ud til Middelhavet. 1.000 kr. pr. uge (Påsken dog 2.000 kr.) plus 3 Euro pr. dag for gas/lys.

Henvendelse: [Grethe Mogensen](mailto:grethemogensen@mail.dk) 32 53 92 16/20 16 98 97 eller e-mail: grethemogensen@mail.dk

... fordi leg spiller en rolle

Improvisationstræning med Pernille Sørensen
www.playandact.dk - tlf. 21 81 67 76

GRATIS OPHOLD I RÆVESKIFTET

Ole Haslunds Kunstnerfond "Ræveskiftet" omfatter 5 små huse med eet rum, samt 7 familiehuse med 3 soveværelser, stue og køkken. Ophold i Ræveskiftet tildeles gratis kunstnere i 3-ugers perioder fra maj til oktober. Dog betales for elektricitet, mellem 750.- og 900.- for en periode.

Ansøgning sendes **inden 1. marts** til Inga Winding, Ræveskiftet 33, 3100 Hornbæk tlf. 49 70 25 24.

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m², ligger ud til åbne marker og 2 km fra vandet udlejes på ugebasis. Brændeovne / vaskemaskine og tørretumbler. Pris kr. 3.000,- pr. uge **inkl. forbrug**

Henvendelse: [Torben Sekov](mailto:Torben.Sekov). Tel. 40 11 60 46

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad, vaskemaskine og Internet. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: [Rasmus Munch](mailto:Rasmus.Munch) / munch.rasmus@gmail.com

BETTY NANSENS HUS OG ANNEKS – SKAGEN

Ansøgning om ophold i Betty Nansens Hus og/eller Anneks i perioden lørdag den 2. maj 2009 til fredag den 4. september 2009 (med angivelse af antal voksne og evt. børn). Ansøgningsfrist: Senest den **15. februar 2009**

Betty Nansens Huse i Skagen
c/o Juel Nielsen Holding A/S,
Lyngbækgårds Alle 2, 2990 Nivå, Tlf. 4556 0056

Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil i marts måned tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive udsendt inden 1. april 2009.

Husene udlejes - fortrinsvis 2 uger - i sommerperioden til skuespillere ved dansk film eller teater.

Store Hus kr. 3.000.00 pr. uge.

Anneks kr. 1.200.00 pr. uge.
Lejen er ekskl. el, varme og rengøring.

Uden for sommermånederne har personer med anden tilknytning til dansk teater (teaterfunktionærer m.v.) også mulighed for at benytte husene.

*Henvendelse herom til
Mariann Aakerlund på tlf. 45 56 00 56.*

Priserne uden for sommermånederne er: kr. 2.000 pr. uge for det Store Hus og kr. 800 pr. uge for Annekset.

FRA IDE TIL PROJEKT

AUTEUR LABORATORIET V. VIBEKE WREDE

PERIODE:

UGE 1: 23.02 – 27.02

UGE 2: 16.03 TIL 20.03

UGE 3: 30.03 TIL 03.04

PRIS: 1.000.- PER UGE INKL. EGET VÆRELSE OG DEJLIG MAD

SCENEKUNST FOR ALLE * SKAB DIN EGEN KUNST

- KONCEPTUDVIKLING
- SCENEKUNSTENS PARAMETRE
- STRUKTUR OG FÆNOMENER
- ARRANGEMENTETS FORTÆLLINGER
- RUM, METAFORER, IKONER
- RESEARCH OG KULTURFORSTÅELSE
- ØKONOMI, SALG OG MARKEDSFØRING

**VI TAGER UDGANGSPUNKT I DINE IDEER OG UDVIKLER
DIT PROJEKT SAMMEN MED DIG.**

TILMELDING PÅ WWW.NYSCENEKUNST.DK

**SCENEKUNSTENS
UDVIKLINGSCENTER**
Odsherred Teaterskole

SCENELIV

udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt. Oplag: 3300 eks. - Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund
Sankt Knuds Vej 26,
1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard,
Henrik Petersen (ansv.).

Tryk: KLF Grafisk Hus. Design: bilgravbilgrav.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce	(170 x 270)	kr. 9.000
2/3 side annonce	(170 x 192)	kr. 6.000
1/2 side annonce	(170 x 133)	kr. 5.000
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 2.000
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 600
Medlemsannoncer	(112 x 30)	kr. 300

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.

Særlige annoncensker:
Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2008/09

Henrik Petersen (formand)	44 44 99 24
Julie Carlsen	40 29 58 83
Peder Dahlgard	66 14 50 85
Christian Damsgaard	38 33 88 20
Ane Marie Fjelstrup	35 42 48 17
Rasmus Hammerich	40 71 29 87
Lars Hunniche	35 43 90 95
Joen Højerslev (suppleant)	32 55 93 99
Katja Elgaard Holm	26 14 41 18
Ann Eleonora Jørgensen	33 79 02 25
Laura Kold	51 92 11 04
Henrik Jandorf	30 23 44 32
Lars Lippert	21 48 06 12
Johannes Mannov	36 34 15 56
Ina-Miriam Rosenbaum	33 14 20 47
Jacob Stage	38 10 83 85

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Henrik Petersen
Direktør: Mikael Waldorff
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen
Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm (orlov)
Forbundsjurister: Berit Lassen (orlov), Magnus Homann Poulsen, Charlotte Olsen og Anders Ingemann Johansen
Socialkonsulent: Nanna Møller
It-manager: Sengül Kaya (orlov)
Kursus- og Legatsekretær: Hanne Arlund og Karin Iwersen (orlov)
Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel
Omstilling/Sekretær: Sophie Hovdekorp

FILMEX' SEKRETARIAT

Sven Kromann-Rasmussen, Jette Rydder og Kristine Staffeldt

PICS: MAX PINLIG med bla. Samuel Heller-Seiffert og Mette Horn. Foto: SF Film.

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 16. JANUAR

KREATIVITET - HVA ER DET EGENTLIG?

KREATIVITET ER IKKE GUDDOMMELIG INSPIRATION, DET HANDLER OM INDSTILLING OG ER AFHÆNGIG AF VORES BIOKEMI, SIGER EN EKSPERT, DER LEVER AF AT FORTÆLLE, HVORDAN MAN BEVARER SIN KREATIVITET.

LEDER

UD AF KASSE- TÆNKNINGEN

Jeg mener jo ellers ikke, at man skal gå til yderligheder. Men lad mig indrømme, at jeg føler mig fristet til at rose de offentlige beslutningstagere, der har medvirket til beslutningerne om teaterkabalen i København.

At kabalen overhovedet er blevet lagt skyldes, at Dansescenen bliver forladt, fordi danse miljøet har fået nye tiltrækkende faciliteter på Carlsberg. Altså et nyt flot teater i København. Øvelsen var herefter at sikre, at denne positive udvikling ikke resulterer i en dårligere situation for teaterlivet i hovedstaden, samlet set. Og hvis man ser på helhedsbilledet, synes jeg, det er lykkedes.

For det første har kabalen medvirket til, at teatre, som længe har ligget på kanten af fattigdomsgrænsen, er trådt et skridt ind i varmen.

For det andet har kabalen formodentlig frigjort midler i Statens Scenekunstudvalg, der kan komme nye og trængende projekter til gode.

Yderligere ved vi – efter at Københavns Teater har offentliggjort sine planer – at Nørrebro Teater får en anneksscene på Rialto, hvor der skal produceres forestillinger.

Og endeligt tæller også på positivsiden, at flere forskellige myndigheder har koordineret deres bestræbelser for at begrænse de værste skadevirkninger, beslutningerne kunne medføre andre steder i teaterbilledet.

Da vi anede konturerne for en mulig ny fordeling af teatermidlerne i Københavns Kommune, var vi mange, der advarede mod forringelser for de åbne scener i København.

Resultatet viser, at der bliver flere 'åben scene' faciliteter, selv om man mister det helt store format, Kanonhallen kunne rumme, men som faktisk ikke ofte er blevet brugt i fuld udstrækning.

Det er klart et tab for de teatre, der gennem år møjsommeligt har bygget et miljø og en publikumsbevidsthed op omkring Kanonhallen, og som nu må begynde næsten forfra et andet sted. Det er ærgerligt, og de bør støttes i det arbejde, de får med det.

DSF har også i sit brev til Kulturudvalget i København efterlyst åbenhed i processen og en inddragelse af teaterfaglig ekspertise i beslutningerne.

Åbenheden fik vi ikke. Men det har til gengæld vist sig, at både Statens Scenekunstudvalg, Københavns Teater og Københavns Kommune har været involveret i processen.

Særlig glædeligt har det været, at Københavns Teater, med sin bevilling til huslejestøtte til Pakhus 11 som åben scene, er gået ind og har taget ansvar for følgevirkningerne i det åbne scenemiljø af sin beslutning om at flytte Camp X. Vi er faktisk ikke forvænt med, at en bestyrelse interesserer sig for, hvad der sker uden for ens egen lille 'kasse'.

Skal DSF se udelukkende på vores egen lille 'kasse', så har vi også fokus på antallet af arbejdspladser til medlemmerne. Her regner vi med, at resultatet bliver positivt. Der er job, der før var usikre, som nu bliver sikre. Og der bliver flere job i kraft af, at teatre får bedre økonomiske rammer, at der bliver plads til nye projekter, og at et københavnsk teater får en ny biscene med produktion på Rialto.

Meget flot ville resultatet blive, hvis det også lykkes at få inddraget Frederiksberg Kommune i samarbejdet om teaterbilledet i hovedstaden, så man også sikrer fortsat produktion på Aveny. ■

Henrik Petersen,
formand for Dansk Skuespillerforbund

Sæson 09/10

Vi løfter snart sløret for
en ny stor musical...

www.jeg.dk

taastrupteater.dk